

บทที่ 6

พฤติกรรมการสื่อสารที่นำไปสู่การเกิดโรค

ในส่วนนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจัยประกอบของพฤติกรรมการสื่อสารของผู้ป่วย
 กามโรค โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดจุดหมายปลายทางของขั้นตอนการสื่อสารนี้อยู่ที่สถานบริการต่าง ๆ
 และหญิงอาชีพพิเศษอันเป็นที่ทราบกันคืออยู่ว่าเป็นต้นเหตุใหญ่ของการแพร่ระบาดของโรคนี้ โดยมุ่ง
 ศึกษาลักษณะสื่อที่นำไปสู่สถานบริการว่าเป็นสื่อชนิดใด จากข้อมูลที่ได้รับพบว่าผู้ป่วยทั้งหมดมีการ
 แสวงหาสารสนเทศเรื่องสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษจากสื่อบุคคล ผู้ป่วยบางรายอาจจะทราบ
 โดยการผ่านไปพบเห็นป้ายโฆษณาสถานบริการนั้น ๆ เช่น บาร์ หรือ อาบ อบ นวด แต่ทุกรายจะ
 หาข้อมูลจากสื่อบุคคลมาเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ไปสู่อุปกรณ์บริการนั้น ๆ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาปัจจัยที่เป็น
 องค์ประกอบในสื่อบุคคลที่เกิดพฤติกรรมการสื่อสาร คือ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ร่วม
 สื่อสารว่ามีสภาพคล้ายคลึงหรือแตกต่างกับผู้ป่วย ระดับความผูกพันระหว่างผู้ป่วยและผู้ร่วมสื่อสาร
 เป็นอย่างไร

ข้อมูลในส่วนนี้จะแสดงผลการวิเคราะห์ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 คือ ในการ
 แสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษ ผู้ป่วยจะมีการสื่อสารกับบุคคลที่มีสภาพ
 ทางเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกันมากกว่าผู้ที่มีสภาพแตกต่างกัน และเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 3
 ที่ว่า ผู้ป่วยจะมีการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษจากบุคคลที่มีความ
 ผูกพันอย่างแน่นแฟ้นมากกว่าผู้ที่มีความผูกพันอย่างผิวเผิน

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารส่วนนี้โดยจำแนกเป็นการแสวง
 หาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษในครั้งแรกที่จะมีการไปเที่ยว และการแสวง
 หาสารสนเทศในการไปเที่ยวครั้งต่อ ๆ ไป เพื่อศึกษาเพิ่มเติมถึงรายละเอียดหรือการเปลี่ยนแปลง
 ของลักษณะของสื่อบุคคล

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ป่วยถึงเหตุจูงใจในการไปเที่ยวครั้งแรก โดยใช้คำถามเป็นชนิดปลาย
 ปิดและเป็นข้อความที่ได้ประมวลมาจากคำตอบของผู้ป่วยที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์มาแล้วในชีวิต
 การทำงานของผู้วิจัยเอง จากการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้พบว่ามีเหตุจูงใจในลำดับต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ที่
 ระบุว่าไปเที่ยวครั้งแรกเป็นเพราะไปตามคำชักชวนของเพื่อนลำดับสูงสุดคือ 44.6% อยากรอง
 42.5% และระบุว่าไปเที่ยวครั้งแรกหลังจากมีงานเลี้ยงซึ่งมีการดื่มสุรา 13.0% ผู้วิจัยได้มีคำตอบ

ปลายปีอีกข้อหนึ่งว่ามีความต้องการเอง แต่ไม่มีผู้ใดระบุในข้อนี้ อาจจะเป็นเพราะมีความรู้สึกกระตาค ที่จะบอกเช่นนั้นก็ได้ เมื่อสัมภาษณ์ต่อการไปเที่ยวสถานบริการครั้งต่อไปพบว่าผู้ช่วยทุกรายไปเที่ยว มาแล้วมากกว่า 1 ครั้ง และพบว่าผู้ที่เคยไป ณ สถานบริการแห่งใดมาแล้วมักจะแสวงหาสถานบริการ แห่งใหม่ ๆ โดยบอกเหตุผลว่า

- ต้องการเปลี่ยนบรรยากาศ
- ต้องการหาประสบการณ์
- ไม่ชอบจำเจ
- อยากไปเห็นที่ใหม่ ๆ

ในส่วนนี้พบว่าผู้ช่วยที่บอกว่ามักจะไปสถานที่ใหม่ ๆ มากกว่าที่จะพอใจไปเที่ยวที่เดิมมีถึง 98.9% มีอยู่เพียงรายเดียวที่ตอบว่าพอใจที่จะเที่ยวที่เดิมมากกว่า เพราะอยู่ใกล้ไปเที่ยวสะดวกแต่ก็ มิได้หมายความว่าไม่เคยไปที่ใหม่ ๆ เลย

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการสื่อสารกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคม

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสภาพความคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันทางเศรษฐกิจสังคมของผู้ร่วมการ สื่อสารว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสาร เพื่อแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิง อาชีพพิเศษอย่างไร จากข้อมูลที่ได้รับพบว่าในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการไปเที่ยวครั้งแรก ผู้ช่วย กามโรคที่ถูกศึกษามีการสื่อสารกับผู้ที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกันมากกว่าที่จะสื่อสารกับผู้ที่มี สภาพทางเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน กล่าวคือ พบว่าผู้ช่วยมีการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถาน บริการและหญิงอาชีพพิเศษจากผู้ช่วยระบุว่า เป็นผู้ที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกับผู้ช่วยโดย สื่อสารในระดับ "บ่อยครั้ง" ถึง 82.6% ของจำนวนผู้ถูกศึกษาทั้งหมดมีผู้ช่วยที่มีการสื่อสารกับผู้ที่มี สภาพทางเศรษฐกิจสังคมแตกต่างจากตนในระดับ "บ่อยครั้ง" เพียง 7.6% สำหรับผู้ช่วยที่ระบุ ว่ามีการสื่อสารเพื่อแสวงหาสารสนเทศในเรื่องนี้ "บางครั้งบางครั้ง" ก็ได้พบจากข้อมูลที่ได้ศึกษา อีกว่า ผู้ช่วยมีการสื่อสารกับผู้ที่มีสภาพคล้ายคลึงกับตน 5.4% สื่อสารกับผู้ที่มีสภาพแตกต่างจากตน 3.3% หรืออาจจะกล่าวสรุปได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลว่า ผู้ช่วยที่ถูกศึกษาทั้งหมดมีการสื่อสารกับผู้ที่มีสภาพ คล้ายคลึงกันกับตนรวมแล้วถึงร้อยละ 88.0% และมีการสื่อสารกับผู้ที่มีสภาพแตกต่างจากตนเพียงร้อย ละ 12.0% และผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองพบว่ามีความสัมพันธ์กันโดยมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามที่ปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งของการแสวงหาสารสนเทศสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษในการไปเที่ยวครั้งแรกของผู้ที่ถูกศึกษากับสภาพความคล้ายคลึงแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม

ระดับความบ่อยครั้งในการสื่อสาร	สภาพทางเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึง	สภาพทางเศรษฐกิจสังคมต่างกัน	รวม
บ่อยครั้ง	76	7	
บางครั้ง	5	3	
นาน ๆ ครั้ง	-	1	
รวม	81	11	92
ร้อยละ	88.0	12.0	100.0

$$\chi^2 = 13.3005 \quad df = 2 \quad \text{ระดับนัยสำคัญทางสถิติ} = .05$$

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาต่อไปถึงการไปเที่ยวครั้งแรก ๆ ไปของผู้ป่วย ซึ่งมักจะมีการเปลี่ยนสถานที่เที่ยวไปตามที่ต่าง ๆ จึงมีการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการนี้ จากข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย คือ ผู้ป่วยเมื่อต้องการแสวงหาสารสนเทศในครั้งต่อ ๆ ไป จะมีสื่อสารกับผู้ที่สภาพแตกต่างกับตนมีจำนวนมากขึ้นกว่าเมื่อครั้งแสวงหาสถานบริการในการไปเที่ยวครั้งแรก พบว่ายังพอใจที่จะแสวงหาสารสนเทศจากผู้ที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกับตนอยู่มาก คือ พบว่ามีการสื่อสารกับผู้ที่มีสภาพคล้ายคลึงกับตน 84.8% และสื่อสารกับผู้ที่แตกต่างกันไปจากตน 15.2% โดยแยกตามระดับความบ่อยครั้งในการสื่อสาร ดังที่ได้แนะนำเสนอในตารางที่ 18

การที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษของผู้ป่วยในการไปเที่ยวครั้งแรกและครั้งต่อ ๆ มานั้น ก็เพื่อที่จะศึกษาว่าผู้ป่วยมีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมดังกล่าวในการที่จะเลือกผู้ที่ร่วมการสื่อสารอย่างไรบ้าง ซึ่งก็พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคม

ระดับความบ่อยครั้งในการสื่อสาร	สภาพทางเศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกัน	สภาพทางเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน	รวม
บ่อยครั้ง	51	4	
บางครั้ง	26	7	
นาน ๆ ครั้ง	1	3	
รวม	78	14	92
ร้อยละ	84.8	15.2	100.0

$$\chi^2 = 14.69 \quad df = 2 \quad \text{ระดับนัยสำคัญทางสถิติ} = .05$$

จากตารางที่ 17 และ 18 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจสังคมกับพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษพบว่ามีความสัมพันธ์กัน และแสดงถึงว่าผู้ช่วยเหลือที่จะแสวงหาสารสนเทศจากผู้ที่มีสภาพคล้ายคลึงกันบ่อยกว่าที่จะแสวงหาสารสนเทศจากผู้ที่มีสภาพแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ถึงความรู้สึกของผู้ช่วยในการที่จะเลือกผู้ที่ตนคิดว่าจะให้สารสนเทศในด้านนี้ได้ว่ามีความคิดในการที่จะเลือกอย่างไร ได้รับคำตอบคล้าย ๆ กันว่าในการที่ไปเที่ยวครั้งแรก ๆ ไม่ได้คำนึงถึงเรื่องสารสนเทศที่จะได้รับมากนักเพียงไร แต่เป็นเพราะเหตุว่าไม่กล้าที่จะพูดถึงเรื่องเช่นนั้นกับใคร ๆ ที่ตนไม่แน่ใจ ผู้ที่ร่วมสื่อสารกันจึงมักเป็นคนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งมักจะเป็นเพื่อน ๆ กันมีสภาพคล้ายคลึงกัน เมื่อเคยมีประสบการณ์ในการไปเที่ยวแล้วก็ต้องการสารสนเทศเพิ่มเติมจากเดิมให้มากขึ้นไปอีก ผู้ช่วยบางรายจึงมีการสื่อสารกับคนที่ต่างออกไปในทางเศรษฐกิจสังคมบ้าง ในส่วนที่คิดว่าจะได้สารสนเทศเพิ่มเติม เช่น อาจเป็นคนที่รู้จักกันแต่มีฐานะดีกว่า เคยพบเห็นอะไรมากกว่าดังที่ได้พบจากความแตกต่างของข้อมูลในแต่ละขั้นตอนของการแสวงหาสารสนเทศ

อย่างไรก็ดีผู้ช่วยส่วนมากก็ยังมีความเห็นว่าการพูดคุยกันในเรื่องพวกนี้ ถ้าพูดคุยกับคนที่มีความต่าง ๆ ใกล้เคียงกันหรือไปกันได้ นั้น "สะดวกปากกว่า"

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นสิ่งที่สอดคล้องและยืนยันกับงานวิจัยของ

Rogers และ Bhowmik (Roger, E.M. 1971 : 526) ที่ได้ศึกษาในเรื่องสภาพความคล้ายคลึง และแตกต่างกัน ซึ่งได้เสนอเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นหาก ผู้ร่วมสื่อสารเป็นผู้ที่มีความคล้ายคลึงกัน (Homophily) จะทำให้การแลกเปลี่ยนสารสนเทศเกิดขึ้น บ่อยครั้งและได้เสนอต่อไปอีกว่าการที่ผู้ร่วมสื่อสารมีความคล้ายคลึงกันเป็นการจำกัดโอกาสที่จะได้รับ สารสนเทศใหม่ ๆ ความคิดใหม่ ๆ ดังนั้นในการที่บุคคลต้องการสารสนเทศที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ จาก เดิมจึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารกับผู้ที่มีความแตกต่างกัน (Heterophily) บ้าง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะของระบบสังคมและลักษณะของสารสนเทศที่ต้องการ

โรเจอร์ (Roger E.M. 1975 : 62 - 67) ได้กล่าวถึงสารสนเทศที่เป็นลักษณะเรื่อง "ต้องห้าม" การสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องเช่นนี้จะเกิดขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารที่มีความคล้ายคลึงกัน ถ้าผู้ร่วมสื่อสารมีความคล้ายคลึงกันในอัตราที่สูงก็จะเป็นเหตุให้สารสนเทศนั้นยังคงสภาพเรื่อง "ต้องห้าม" ต่อไป

เรื่องเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษเป็นสารสนเทศที่ค่อนข้างจะเป็นเรื่อง "ต้องห้าม" สำหรับสังคมไทยในสมัยก่อน แต่ต่อมาสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก มีการ ศึกษาตรงกันในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะต้องห้ามในตนเองเดียวกัน เช่น การให้มีเพศศึกษาใน โรงเรียน การตรวจร่างกายวางแผนครอบครัว การจัดสัปดาห์ป้องกันกามโรค ทำให้ความเป็นเรื่อง ต้องห้ามคลี่คลายลงมาก แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าพฤติกรรมสื่อสารของผู้ป่วยในการแสวงหา สารสนเทศ เรื่องสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษยังมีความสัมพันธ์กับความคล้ายคลึงหรือแตกต่างของ ผู้ที่ร่วมสื่อสารกับผู้ป่วย โดยพฤติกรรมสื่อสารดังกล่าวจะเกิดขึ้นระหว่างผู้ร่วมสื่อสารที่มี สภาพคล้ายคลึงกันมากกว่าระหว่างผู้มีสภาพแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการทดสอบยืนยันสมมติฐานข้อที่ 2

ระดับความผูกพันกับการแสวงหาสารสนเทศในเรื่องสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษ

ในเรื่องของความผูกพันกับการสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่ได้นำมาศึกษาพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศเรื่องสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษ จากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาศึกษาวิเคราะห์โดย แยกศึกษาในตนเองเกี่ยวกับการศึกษาความคล้ายคลึง/แตกต่าง คือ ศึกษาผู้ร่วมสื่อสารที่เกี่ยวกับการ แสวงหาสารสนเทศในครั้งแรก และผู้ร่วมสื่อสารในการแสวงหาสารสนเทศเมื่อต้องการทราบสถาน บริการครั้งต่อ ๆ ไป

ผู้วิจัยพบว่าในการแสวงหาหรือได้รับสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษในการไปเที่ยวครั้งแรกของผู้ป่วย เป็นการได้สารสนเทศมาโดยผ่านสื่อบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้ป่วยในระดับความผูกพันแน่นแฟ้น และมีการสื่อสารกัน "บ่อยครั้ง" เป็นจำนวนสูงสุด คือ 85.9% ของจำนวนผู้ถูกศึกษาทั้งหมด มีผู้ป่วยที่มีการสื่อสารกับผู้ที่มีความผูกพันกับผู้ป่วยอย่างผิวเผิน และไม่มี ความผูกพันกันเลยในระดับ "บ่อยครั้ง" เพียงร้อยละ 2.2 เท่ากันทั้งสองกลุ่ม ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามเป็นการคุ้ยเขี่ยเพิ่มเติมจากแบบสอบถามถึงสภาพการสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ป่วยกับผู้ ร่วมสื่อสารในช่วงนี้ทราบว่า ผู้ป่วยส่วนมากพอใจที่แสวงหาสารสนเทศกับผู้ที่ผู้ป่วยมีความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมมากกว่าผู้ที่ไม่สนิทสนม แต่สำหรับผู้ป่วยซึ่งบอกว่าการสื่อสารบ่อยครั้งกับคนที่ผูกพันผิวเผิน หรือไม่มีความผูกพันเลยนั้น เมื่อได้สอบถามพบว่าคนที่ผู้ป่วยสื่อสารด้วยนั้นจะเป็นคนรู้จักหรือผู้ร่วมงานที่ไม่ถึงกับสนิทสนมกัน แต่เป็นลักษณะของการสื่อสารในสังคมผู้ชาย และพบอีกว่าในครั้งแรกของการไปเที่ยวของผู้ป่วยหลายรายเป็นการพาไป "เลี้ยงคูปูเสื่อ" โดยผู้ที่มีอาชีพและรายได้ดีกว่า หรือเป็น ผู้ใหญ่กว่า

ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้พบว่าระดับความผูกพันมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความบ่อยครั้งในการสื่อสารของผู้ป่วยในการแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษในการไปเที่ยวครั้งแรกนี้ คือ การสื่อสารจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งถ้าผู้ป่วยกับผู้ร่วมสื่อสารมีความผูกพันกันในระดับแน่นแฟ้นมากกว่าที่จะสื่อสารกับผู้ที่มีความผูกพันอย่างผิวเผิน คือ รวมแล้วพบว่าผู้ป่วย จะมีการสื่อสารในทุกระดับของความบ่อยครั้งกับผู้ที่มีความผูกพันแน่นแฟ้น 88% กับผู้ที่มีความผูกพันอย่างผิวเผิน 7.6% และกับผู้ที่ไม่มีความผูกพันกันเลย 4.3% ตามตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ระดับความผูกพันของผู้ร่วมสื่อสารเพื่อสารสนเทศสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษ จำแนกตามความบ่อยครั้งในการสื่อสาร

ความบ่อยครั้งในการสื่อสาร	ระดับความผูกพันของผู้ร่วมสื่อสาร		
	แน่นแฟ้น	ผิวเผิน	ไม่มีความผูกพัน
บ่อยครั้ง	79	2	2
บางครั้ง	2	5	1
นาน ๆ ครั้ง	-	-	1
รวม (92)	81	7	4
ร้อยละ (100.00)	88.0	7.6	4.3

$$x^2 = 62.66 \quad df = 4 \quad \text{ระดับนัยสำคัญทางสถิติ} = .05$$

เมื่อผู้วิจัยศึกษาข้อมูลในช่วงต่อไป คือ ศึกษาความบ่อยครั้งในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการเที่ยวเตร่ครั้งต่อ ๆ ไปกับระดับความผูกพันระหว่างผู้ร่วมการสื่อสารในช่วงนั้น พบว่าพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงไป คือ จำนวนผู้พัวพันที่มีการสื่อสารกับผู้ที่มีระดับความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นลดลง และจำนวนผู้พัวพันที่มีการสื่อสารกับผู้ที่มีระดับความผูกพันอย่างผิวเผินและผู้ที่ไม่มีความผูกพันมีมากขึ้น แต่พบว่า การสื่อสารเพื่อแสวงหาสารสนเทศในช่วงนี้ก็ยังคงเกิดในระดับ "บ่อยครั้ง" ในระหว่างผู้ที่มีระดับความผูกพันแน่นแฟ้น เป็นอันดับแรก คือ ร้อยละ 40.2 ของจำนวนที่ถูกศึกษาทั้งหมด ลำดับรองลงมาคือมีความบ่อยครั้งในการสื่อสารระหว่างผู้ที่มีความผูกพันผิวเผินและไม่มีความผูกพัน ร้อยละ 17.4 และ 2.2 ตามลำดับ เมื่อรวมทุกระดับของความบ่อยครั้งของการสื่อสารเข้าด้วยกัน พบว่าผู้พัวพันมีการสื่อสารกับผู้ที่มีระดับความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นมีจำนวนมากถึงร้อยละ 57.6 ของจำนวนที่ถูกศึกษาทั้งหมด แต่มีการสื่อสารกับผู้ที่มีระดับความผูกพันผิวเผินเพียงร้อยละ 29.3 ผู้ที่ไม่มีความผูกพันกันเพียงร้อยละ 13.0 เท่านั้น และเมื่อได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์กันแล้ว พบว่าความบ่อยครั้งในการสื่อสารนี้มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันของผู้ร่วมสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 20 ความผูกพันของผู้ร่วมสื่อสารในการแสวงหาสารสนเทศสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษครั้งต่อ ๆ ไป จำแนกตามความบ่อยครั้งในการสื่อสาร

ความบ่อยครั้งในการสื่อสาร	ระดับความผูกพันของผู้ร่วมการสื่อสาร		
	แน่นแฟ้น	ผิวเผิน	ไม่มีความผูกพัน
บ่อยครั้ง	37	16	2
บางครั้ง	16	11	6
นาน ๆ ครั้ง	-	-	4
รวม (92)	53	27	12
ร้อยละ (100.00)	57.6	29.3	13.0

$$x^2 = 32.61 \quad df = 4 \quad \text{ระดับนัยสำคัญทางสถิติ} = .05$$

จากการคุยกับผู้ป่วยในเรื่องของการแสวงหา สารสนเทศทั้งสองช่วงนี้ผู้ป่วยส่วนมากบอกว่า เมื่อได้มีการไปเที่ยวเตร่ครั้งแรกมาบ้างแล้ว ความรู้สึกเกือกระดากในการที่จะสอบถามถึงแหล่งที่เที่ยวต่อ ๆ ไปก็ลดลง พบว่าบางรายมีการแสวงหาสารสนเทศจากคนที่ไม่รู้จักกันเลยทีเดียว เช่น สอบถามจากสามล้อ

สรุป

จากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของผู้ป่วยกามโรคในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการและหญิงอาชีพพิเศษ เพื่อที่จะศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องในพฤติกรรมนั้น พบว่า สภาพความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน และระดับความผูกพันระหว่างผู้ร่วมสื่อสาร มีส่วนสำคัญในการที่ผู้ป่วยจะเลือกบุคคลที่ตนจะสื่อสารด้วย คือ ผู้ป่วยส่วนใหญ่พอใจที่จะติดต่อแสวงหาสารสนเทศและ/หรือแลกเปลี่ยนสารสนเทศกับบุคคลที่ตนทราบหรือ เข้าใจว่ามีสภาพทาง เศรษฐกิจสังคมคล้ายคลึงกับตนมากกว่า และจะมีการสื่อสารกับคนที่คล้ายคลึงบ่อยครั้งกว่าที่จะติดต่อกับคนที่มีสภาพแตกต่างกัน แต่ที่ว่าสภาพความคล้ายคลึงกันนั้นมิได้หมายความว่าผู้ร่วมสื่อสารจะมีสภาพเหมือนกันหมดทุกอย่าง เพราะหากผู้ป่วยสื่อสารกับผู้ที่ไม่เหมือนกับตนทุก ๆ อย่างสารสนเทศที่จะได้รับก็อาจไม่มีอะไรแปลกใหม่ ผู้ป่วยจึงมีการแสวงหาสารสนเทศจากบุคคลที่มีสภาพต่างไปจากตนบ้าง แต่เนื่องจากสารสนเทศที่ต้องการนี้ไม่ใช่เรื่องที่จะแสวงหาได้ โดยเปิดเผยผู้ป่วยจึงเลือกแสวงหาจากผู้ที่มีสภาพทาง เศรษฐกิจสังคมส่วนใหญ่เหมือน ๆ กับตน

ในเรื่องของระดับความผูกพันระหว่างผู้ร่วมสื่อสารเพื่อสารสนเทศนั้นก็เช่นเดียวกัน พบว่าผู้ป่วยจะมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมในระดับความผูกพันแน่นแฟ้นมากกว่าที่จะติดต่อกับผู้ที่ไม่ใกล้ชิดสนิทสนม ในส่วนนี้ลักษณะของสารสนเทศก็เป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุน เพราะสภาพสังคมที่ไม่นิยมที่จะกล่าวถึงสถานบริการหรือหญิงอาชีพพิเศษโดยเปิดเผยประการหนึ่ง และเรื่องเกี่ยวกับหญิงอาชีพพิเศษก็เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายอีกประการหนึ่ง ดังนั้นในการที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศในเรื่องนี้จึงเกิดจากการสื่อสารในระหว่างผู้ที่มีความสัมพันธ์กันมีความสนิทสนมกันมากกว่า